

**Građanski odbor za ljudska prava
Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću
Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek**

PRAĆENJE SUĐENJA ZA RATNE ZLOČINE

IZVJEŠTAJ ZA OŽUJAK I TRAVANJ 2011. GODINE

Monitoring tim:

Veselinka Kastratović
Mladen Stojanović
Jelena Đokić Jović
Maja Kovačević Bošković
Marko Sjekavica
Martina Klekar
Milena Čalić Jelić
Melanija Kopic

Asistentica na projektu:

Ljiljana Bračun

Za organizacije:

Mladen Stojanović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek
Vesna Teršelič, Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću
Zoran Pusić, Građanski odbor za ljudska prava

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o primjeni Statuta međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava

Dana 23. ožujka 2011. u Narodnim novinama objavljene su *Izmjene i dopune Sudskog poslovnika*, kojima je naloženo osnivanje posebnih odjela za ratne zločine na županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu. S obzirom da se radi o aktu kojim se regulira samo unutarnje ustrojstvo sudova, ali ne i nadležnost sudova za postupanje u pojedinoj vrsti predmeta, navedenim izmjenama i dopunama nije propisana isključiva nadležnost navedenih sudova za postupanje u predmetima ratnih zločina.

No 14. travnja Vlada RH podnijela je *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava*.

U *Prijedlogu* Vlada RH navodi da su razlozi zbog kojih je potrebno izmijeniti i dopuniti *Zakon o primjeni Statuta*, između ostalih, potreba ispunjavanja mjerila za zatvaranje poglavlja 23. Pravosuđe i temeljna prava, da je na konzultacijama s Europskom komisijom održanima 29. i 30. ožujka preporučeno da se predmeti ratnih zločina vode isključivo pred 4 specijalizirana suda (Osijek, Rijeka, Split i Zagreb), kao i preporuka vezana uz mogućnost korištenja dokaza međunarodnih kaznenih sudova pred domaćim sudovima.

Navedenim *Prijedlogom zakona* za vođenje kaznenih postupaka za kaznena djela ratnih zločina predviđena je isključiva nadležnost županijskih sudova u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu u svim "novim" predmetima (predmetima u kojima kazneni postupak tek treba započeti). Predmete u kojima su kazneni postupci ranije započeli dovršili bi sudovi nadležni po *Zakonu o kaznenom postupku*, no predviđena je mogućnost da predsjednik VSRH, na obrazloženi prijedlog Glavnog državnog odvjetnika, može odobriti da se vođenje postupka premjesti na jedan od četiri suda.

Nadalje, predložene su i izmjene odredaba kojima je regulirano korištenje dokaza MKS(J). Predloženo je da se dokazi koje su prikupila tijela MKS(J) mogu koristiti u kaznenom postupku u RH pod uvjetima da su ti dokazi izvedeni na način predviđen Statutom i Pravilima o postupku i dokazima MKS(J) i da se mogu koristiti pred tim Sudom.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o primjeni Statuta nalazi se u saborskoj proceduri.

PREGLED POSTUPAKA KOJE SMO PRATILI

a) Praćene glavne rasprave na županijskim sudovima u Republici Hrvatskoj

Promatrači monitoring tima Centra za mir, nenasilje i ljudska prava, Documente i Građanskog odbora za ljudska prava u ožujku i travnju 2011. **na županijskim sudovima u Republici Hrvatskoj** pratili su **13 kaznenih postupaka ratnih zločina**.

Glavne rasprave održavane su na **županijskim sudovima u Osijeku** (postupak protiv opt. Damira Kufnera i dr. za zločin u Marinom Selu, postupak protiv opt. Čede Jovića za zločin u Dalju IV te postupak protiv opt. Petra Mamule za zločin u Baranji); **Vukovaru** (postupak protiv

opt. Miloša Stanimirovića i dr. za zločin u Tovarniku); **Sisku** (postupak protiv opt. Rade Miljevića za zločin na brdu Pogledić pored Gline, postupak protiv opt. Jablana Kejića za zločin u Zrinu te postupak protiv optuženog Stojana Letice za zločin u Novom Selištu); **Zadru** (postupak protiv opt. Nebojše Baljka i dr. za zločin u Ravnim Kotarima II); **Zagrebu** (postupak protiv opt. Emila Črnčeca i dr. za zločin u Mliništu); **Slavonskom Brodu** (postupak protiv opt. Janka Radmanovića i dr. za zločin u vojarni u Slavonskom Brodu), **Rijeci** (postupak protiv opt. Radoslava Čubrila za zločin u Lovincu); **Šibeniku** (postupak protiv opt. Gorana Amanovića za zločin u Suknovcima i Oklaju).

Unatoč tome što je bila zakazana, nije započela glavna rasprava na **Županijskom sudu u Splitu**, u postupku protiv opt. Mitra Arambašića (zločin tzv. peručke grupe).

Od navedenih kaznenih postupaka u dva su donesene nepravomoćne presude:

1. Nakon provedenog trećeg (drugog ponovljenog) postupka na Županijskom sudu u Osijeku **opt. Čedo Jović (zločin u Dalju IV)** dana 15. ožujka 2011. proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina. Nakon izricanja navedene presude pritvor, u kojemu se optuženik nalazi od 7. srpnja 2008. godine, je produljen.

Navedenom presudom opt. Jović proglašen je krivim da je u razdoblju od konca prosinca 1993. do lipnja 1995. godine, kao stvarni zapovjednik jedne postrojbe vojne policije tzv. Vojske RSK, znao da njemu podređeni vojni policajci zlostavljaju pripadnike radnog voda nesrpske nacionalnosti te da nije ništa poduzeo da se počinitelji kazne, pa da je tako pristao na njihove daljnje nedopuštene radnje (udaranje jednog oštećenika uslijed čega je taj oštećenik preminuo, kao i udaranje još petorice oštećenika).

Prethodno je Vrhovni sud RH dva puta (prvi puta zbog proceduralnih pogrešaka a drugi puta zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja) ukidao prvostupanjske presude Županijskog suda u Osijeku. Oba puta optuženik je bio proglašen krivim. Oba puta izricana mu je kazna zatvora u trajanju od 5 godina.

2. Nakon provedenog četvrtog (trećeg ponovljenog) postupka na Županijskom sudu u Osijeku **opt. Petar Mamula (zločin u Baranji)** dana 23. ožujka 2011. proglašen je krivim, kako ga se tereti optužnicom izmjenjenom istog dana kada je i objavljena presuda. Izrečena mu je kazna zatvora u trajanju od 3 godine i 6 mjeseci.

Optuženik je proglašen krivim da je 9. rujna 1991. godine, u Batini i Kneževim Vinogradima, kao sudionik oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavno-pravnog poretka Republike Hrvatske, sudjelovao u zastrašivanju te okrutnom fizičkom i psihičkom zlostavljanju civilnih stanovnika Baranje nesrpske narodnosti, tako što je u tzv. Štabu TO u Batini, ispitujući nezakonito uhićenog katoličkog svećenika Antuna Kneževića, tukao ga rukama po glavi, pucao mu iz pištolja pored glave, prijetio mu smrću, oduzeo mu sat i pucao iz pištolja u taj sat, a potom naslonio pištolj pored njegovog lijevog uha i ispalio jedan metak, od čega je oštećeniku pukao bubnjić, udario ga nogom u genitalije pa da je, slijedom rečenog, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba nečovječno postupao prema civilnom stanovniku i nanosio mu velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

Optuženik se branio sa slobode (u pritvoru se nalazio od 06. listopada 2000. do 7. svibnja 2003. godine).

U ovome predmetu VSRH je prethodno tri puta ukidao osuđujuće presude Županijskog suda u Osijeku i predmet vraćao na ponovno raspravljanje.

Tijekom ovoga izvještajnog razdoblja (ožujak-travanj) započele su glavne rasprave u 6 kaznenih predmeta:

1. Na Županijskom sudu u Sisku 14. travnja započela je glavna rasprava u postupku protiv **opt. Jablana Kejića (zločin u Zrinu)**. Vijeće je odlučilo razdvojiti postupak protiv prisutnog optuženika Jablana Kejića od postupka prema ostalim (nedostupnim) okrivljenicima: Mirku Ćurčiji, Milenku Milkoviću i Momčilu Buincu.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Sisku optuženicima se stavlja na teret da su kao pripadnici oružanih postrojbi tzv. SAO Krajine, nakon što je prvooptuženi Kejić u Kuljanima zarobio ranjenog pripadnika MUP-a RH Šefika Pezerovića, tukli navedenog zarobljenika, unijeli ga u prtljažnik automobila i odvezli do jedne livade u Zrinu, gdje su ga ubili iz vatrenog oružja, pa da su na taj način počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH.

Nastavak glavne rasprave predviđen je za dane 16., 17. i 18. svibnja 2011. godine. Optuženi Kejić nalazi se u pritvoru od 15. listopada 2010. godine.

2. Na Županijskom sudu u Sisku 22. ožujka započela je glavna rasprava u postupku protiv **opt. Stojana Letice (zločin u Novom Selištu)**. Temeljem rješenja VSRH od 1. prosinca 2010. odlučeno je da će se okrivljeniku, koji je nedostupan državnim tijelima Republike Hrvatske, suditi u odsutnosti.

Optužnicom je Stojanu Letici stavljeno na teret da je kao pripadnik neregularne vojske tzv. SAO Krajine 30. studenoga 1991. oko 19,00 sati u Novom Selištu prilikom ophodnje, znajući da je Stjepan Šubić, civilna osoba hrvatske nacionalnosti, ostao sam u svojoj kući, iz puške "M-70" kroz otvoreni prozor njegove kuće ispalio više hitaca u leđa Stjepana Šubića, koji je od zadobivenih rana na licu mjesta umro, te da je time počinio kazneno ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Glavna rasprava trebala bi biti nastavljena 18. svibnja 2011. godine.

3. Na Županijskom sudu u Zadru 24. ožujka započela je glavna rasprava u postupku protiv **optuženih Nebojše Baljka i Steve Ivaniševića (zločin u Ravnim Kotarima II)**.

Optužnicom im se stavlja na teret da su kao naoružani pripadnici tzv. milicije RSK na području Ravnih Kotara (u okupiranim selima Popovići i Rodaljice) 1991. i 1992. godine, u cilju da hrvatsko stanovništvo natjeraju da napuste svoje domove, mučili i zlostavljali više civilnih osoba pa da su počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

Glavna rasprava trebala bi biti nastavljena 18. svibnja 2011. godine. Obojica optuženika nepoznatog su boravišta i nedostupni su državnim tijelima RH te im se sudi u odsutnosti.

4. Na Županijskom sudu u Slavskom Brodu 10. ožujka 2011. započela je glavna rasprava u obnovljenom postupku protiv ranije u odsutnosti osuđenih **Janka Radmanovića i Radisava Stojanovića (zločin u vojarni u Slavskom Brodu)**. Nakon što je ŽDO iz Požege 11. veljače 2009. podnijelo zahtjev za obnovu kaznenog postupka, obnova je odobrena.

Radmanoviću i Stojanoviću optužnicom se stavlja na teret da su 15. i 16. rujna 1991. godine, kao komandanti kasarne "Ivan Senjug Ujak" u Slavonskom brodu, izdavali naredbe da se bez obzira na djelovanje redovnih oružanih snaga RH i bez odabira ciljeva otvara vatra iz svog raspoloživog naoružanja na pojedine dijelove grada, koje naredbe su podređeni oficiri i vojnici izvršavali otvarajući vatru, a kojom prilikom su uništeni i u znatnoj mjeri oštećeni brojni objekti, šestoro civilnih osoba zadobilo je lake, a jedna civilna osoba teške tjelesne povrede, pa da su time počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

Novo ročište za glavnu raspravu zakazano je za dan 5. svibnja 2011. godine.

5. Na Županijskom sudu u Zagrebu 8. ožujka započela je glavna rasprava u predmetu **optuženih Emila Črnčeca, Tihomira Šavorića, Antuna Novačića, Roberta Precehtjela, Nenada Jurineca, Gorana Gaće i Roberta Beraka (zločin u Mliništu)**. Tijekom ožujka i travnja održano je sedam ročišta glavne rasprave.

Optuženike se tereti da su u rujnu 1995. na širem području mjesta Mlinište u Bosni i Hercegovini, kao pripadnici 7. Gardijske brigade Hrvatske vojske, po zapovjedi zapovjednika brigade, sada pok. Ivana Koradea, hicima iz osobnog oružja i automatskih pušaka usmrtili šestoricu pripadnika vojske Republike Srpske zarobljenih u vojnoj akciji "Maestral 2", pa da su time počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH.

Optuženici se nalaze u pritvoru od 28. listopada 2009. godine.

6. Na Županijskom sudu u Rijeci 18. travnja započela je, a dan potom nastavljena glavna rasprava u postupku protiv **opt. Radoslava Čubrila (zločin u Lovincu)**. Optuženiku se suđi u odsutnosti. Radi se o trećem (drugom ponovljenom) postupku, u kojemu je posljednje ročište glavne rasprave održano 2007. godine. Tada je postupak vođen protiv petorice optuženika, no u međuvremenu je Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci odustalo od kaznenog progona četvorice optuženika (Milorada Čubrila, Milorada Žegarca, Petra Hajdukovića i Gojka Mrkajla).

U ovome predmetu Županijski sud u Gospiću dva je puta donosio prvostupajnske presude, no VSRH je oba puta ukidao prvostupajnske presude i vraćao predmet na ponovno raspravljanje. S obzirom da Županijski sud u Gospiću nije imao dovoljno sudaca za formiranje novog vijeća, VSRH je donio odluku o delegiranju predmeta sa Županijskog suda u Gospiću na Županijski sud u Rijeci.

Opt. Radoslava Čubrila tereti se da je počinio ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. OKZRH, tako što je 5. kolovoza 1991. godine, u Lovincu, kao zapovjednik „Velebitske jedinice“ tzv. SAO Krajine, koju je osnovao zajedno sa sumještanima iz sela Raduč, s pripadnicima te jedinice, izveo minobacački napad na Lovinac i okolna sela te dozvolio pripadnicima spomenute postrojbe da upadaju u kuće, pretresaju ih i pale, prilikom čega su na kuću Kate Šarić bacili bombu, od koje je ista dobila teške ozljede i od njihovih posljedica, u bolnici, preminula. Optuženog se također tereti da je naredio da se zarobljeni Milan Sekulić veže i ubije, a da se kao taoci uzmu Stjepan Katalinić, Jure Sekulić, Marko Pavičić, Ivan Ivezić, Martin Šarić i Mile Račić, a potom je dozvolio nepoznatim pripadnicima svoje jedinice da navedene, izuzev Mile Račića, koji je s

ultimatumom za predaju poslan u prostorije MUP-a Lovinac, pucanjem u leđa i glavu, ubiju.

Nastavak glavne rasprave predviđen je za dan 13. svibnja 2011.

Postupci u kojima su u tijeku glavne rasprave koje su započele prije izvještajnog razdoblja:

1. Na Županijskom sudu u Osijeku nastavljena je glavna rasprava, započeta 30. rujna 2010., u ponovljenom postupku protiv **optuženih Damira Kufnera, Davora Šimića, Pavla Vancaša, Tomice Poletta, Željka Tutića i Antuna Ivezića (zločin u Marinom Selu)**, bivših zapovjednika odnosno pripadnika Voda vojne policije pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde.

Optuženici Kufner, Šimić i Vancaš u ponovljenom postupku brane se sa slobode, dok se Poletto, Tutić i Ivezić nalaze u pritvoru. Ponovljeni postupak vodi se na Županijskom sudu u Osijeku, jer je predmet, nakon što je VSRH zbog proceduralnih pogrešaka ukinuo osuđujuću presudu Županijskog suda u Požegi, delegiran Županijskom sudu u Osijeku. Tijekom izvještajnog razdoblja održano je tri ročišta glavne rasprave, a potom je rasprava odgođena zbog bolesti prvooptuženog Kufnera. Trebala bi biti nastavljena 3. svibnja 2011.

Opt. Kufnera tereti se da je naređivao protuzakonita zatvaranja te da je, iako je bio dužan, propustio spriječiti ubijanje civilnog stanovništva, nečovječno postupanje i protupravno zatvaranje civilnog stanovništva, opt. Šimića da je, iako je bio dužan, propustio spriječiti nečovječno postupanje prema civilnom stanovništvu i protupravno zatvaranje, a optužene Vancaša, Poletta, Tutića i Ivezića tereti se kao neposredne počinitelje.

2. Na Županijskom sudu u Sisku u tijeku je glavna rasprava, započeta 25. listopada 2010., u trećem (drugom ponovljenom) postupku protiv **opt. Rade Miljevića (zločin na brdu Pogledić pored Gline)**.

Optuženika se tereti da je kao pripadnik snaga tzv. SAO Krajine 20. rujna 1991., prema prethodnom dogovoru sa pripadnicima diverzantske grupe Jose Kovačevića, iz zatvora u Glini izveo zatočene civile Janka Kaurića, Milana Litrića, Borislava Litrića i Antu Žužića i predao ih pripadnicima navedene grupe kako bi bili likvidirani.

Tijekom izvještajnog razdoblja održana su dva ročišta glavne rasprave. Nastavak će biti određen naknadno.

Optuženik se brani sa slobode. U pritvoru se nalazio od 10. ožujka 2006. godine, no u prosincu 2010. pritvor je ukinut zbog isteka maksimalnog roka trajanja.

U ovome predmetu VSRH je do sada dva puta zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ukinuo osuđujuće presude Županijskog suda u Sisku, kojima je optuženik bio osuđen na 14, odnosno na 12 godina zatvora.

3. Na Županijskom sudu u Vukovaru u tijeku je glavna rasprava, započela 13. travnja 2010., u postupku koji se vodi protiv **opt. Miloša Stanimirovića i još trinaest okrivljenika (zločin u Tovarniku)**. Svim optuženicima sudi se u odsutnosti.

Optuženike se tereti da su nakon 20. rujna 1991. u mjestu Tovarnik civilno stanovništvo hrvatske i nesrpske nacionalnosti raseljavali, ubijali, fizički zlostavljali i prisvajali ili uništavali imovinu pa da su time počinili kaznena djela genocida iz 119. OKZ RH i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. OKZ RH uz primjenu čl. 43. OKZ RH.

Tijekom izvještajnog razdoblja održano je jedno ročište glavne rasprave (25. ožujka 2011.). Nastavak rasprave planiran je za 5. svibnja 2011.

4. Na Županijskom sudu u Šibeniku u tijeku je glavna rasprava, započeta 31. siječnja 2011., u postupku protiv **opt. Gorana Amanovića (zločin u Suknovcima i Oklaju)**.

Opt. Amanovića se tereti da je od kraja 1991. do 1994. godine u Suknovcima i Oklaju, na tada privremeno okupiranom području Općine Promina, kao pripadnik srpskih paravojskih postrojbi fizički zlostavljao i tukao civilno stanovništvo starije životne dobi hrvatske nacionalnosti, a jedan je stariji muškarac preminuo zbog zadobivenih ozljeda. Također, tereti ga se da je jednu stariju žensku civilnu osobu silovao, a jednu pokušao silovati, te da je civilima prijetio, zastrašivao ih, terorizirao i pljačkao njihovu imovinu.

Tijekom izvještajnog razdoblja održana su dva ročišta glavne rasprave. Optuženik, koji je Hrvatskoj izručen iz Bosne i Hercegovine, nalazi se u pritvoru šibenskog zatvora.

Delegirani predmeti:

1. Na Županijskom sudu u Karlovcu (Stalnoj službi u Gospiću) dana 2. ožujka 2011. započeo je treći (drugi ponovljeni) postupak protiv **opt. Miće Cekinovića (zločin u Slunju i okolnim mjestima)**. Ročište je održano i sljedećeg dana, 3. ožujka. No prema informacijama kojima raspolažemo, predmet je potom **delegiran Županijskom sudu u Rijeci**.

U ovome predmetu VSRH je do sada dva puta ukidao prvostupanjske presude Županijskog suda u Karlovcu, kojima je optuženik bio osuđivan na jednu, odnosno četiri godine zatvora.

Optuženika se tereti da je studenom 1991. kao zapovjednik čete "TO Primišlje", koja je bila u sastavu postrojbi "SAO Krajine", na području grada Slunja i okolnih mjesta dozvoljavao i naređivao da se mještane hrvatske nacionalnosti lišava slobode, fizički zlostavlja i ubija te da se pale i razaraju zgrade pa su, sukladno tome, pripadnici njegove postrojbe jednu osobu uhitili, izudarali i bez pravne osnove zatvorili, dok su jednog civila ubili i zapalili njegovu kuću, a veći su dio stanovništva hrvatske nacionalnosti protjerali iz njihovih domova, pa da je time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

Optuženik se od 6. srpnja 2009. godine nalazi u pritvoru.

2. Iako je početak glavne rasprave u predmetu **optuženih Pere Đermanovića, Ljubana Bradarića, Dubravka Čavića i Ljubiše Čavića (zločin u selima uz Unu kod Hrvatske Kostajnice)** bio najavljen na Županijskom sudu u Sisku za 6. travnja 2011. godine, glavna rasprava nije započela. **Predmet je delegiran Županijskom sudu u Zagrebu**, gdje bi glavna rasprava trebala započeti 31. svibnja.

Prethodno je VSRH 22. prosinca 2010. godine ukinuo presudu Županijskog suda u Sisku kojom su 23. travnja 2010. optuženici proglašeni krivima i osuđeni na kazne zatvora: Pero Đermanović na 11 godina, Ljuban Bradarić na jednu godinu, Dubravko Čavić na 9 godina i Ljubiša Čavić na dvije godine zatvora.

Optuženike se tereti da su u listopadu 1991. u Stublju, Graboštanima te Gornjem i Donjem Hrastovcu (selima uz Unu kod Hrvatske Kotajnice) kao pripadnici nelegalnih oružanih formacija tzv. SAO Krajine protuzakonito zatvorili, mučili i ubili civila Vladimira Letića, da su palili kuće, čime su uništavali imovinu u velikim razmjerima, kao i da su zastrašivali civile kako bi ih prisilili da napuste svoja mjesta.

Pero Đermanović nalazi se u pritvoru, Ljuban Bradarić se brani sa slobode, Dubravko Čavić je nedostupan, a pritvor protiv Ljubiše Čavića ukinut je nakon objave prvostupanjske presude.

Iako najavljena za 19. travnja, na Županijskom sudu u Splitu nije započela glavna rasprava u postupku protiv **opt. Mitra Arambašića (zločin tzv. peručke grupe)**. Okrivljenik, koji prebiva u Kanadi, gdje je navodno zatražio azil, nije se odazvao pozivu suda.

Mitar Arambašić 1997. godine u odsutnosti je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. Uhićen je 2002. u Južnoj Dakoti na temelju međunarodne tjevalice. Sjedinjene Američke Države izručile su ga Hrvatskoj u siječnju 2006. godine. Nakon provedenog obnovljenog postupka na Županijskom sudu u Splitu 9. lipnja 2008. ostavljena je na snazi ranija osuđujuća presuda. No VSRH 28. travnja 2009. ukinuo je osuđujuću presudu Županijskog suda u Splitu. Arambašić je tada pušten iz pritvora.

U nekoliko postupaka u kojima smo tijekom 2010. i/ili u prva dva mjeseca 2011. godine pratili glavne rasprave, tijekom ožujka i travnja 2011. nije održano niti jedno ročište, pa će rasprave u tim predmetima morati započeti iznova:

1. U postupku koji se na Županijskom sudu u Vukovaru vodi protiv **opt. Ilije Vorkapića (zločin u Lovasu)** za kaznena djela genocida iz čl. 119. i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH posljednje ročište glavne rasprave održano je krajem prosinca 2010.

Glavnu raspravu u ovome postupku pratimo od 2004. godine. Do sada nije donesena prvostupanjska presuda.

Optužnica je podignuta protiv 18 optuženika. Tijekom 2003. i 2005. zbog smrti je obustavljen postupak protiv dvojice optuženika, a u travnju 2009. postupak protiv prisutnih optuženika (Milana Tepavca i Ilije Vorkapića) razdvojen je u odnosu na 14-oricu nedostupnih optuženika. U prosincu 2010. razdvojeni su i postupci protiv Tepavca i Vorkapića, zbog raspravne nesposobnosti opt. Milana Tepavca.

Rasprava je više puta kretala iznova (zbog izmjena članova i predsjednika vijeća, uhićenja opt. Tepavca, razdvajanja postupka, prekida dužih od dva mjeseca,...).

2. U trećem (drugom ponovljenom) postupku koji se na Županijskom sudu u Zadru vodi protiv **optuženih Milana Jurjevića i Davora Tošića**, optuženih da su kao pripadnici srpskih postrojbi počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, posljednje ročište glavne rasprave održano je 2. studenog 2010. godine.

U ovome je predmetu VSRH 2000. godine ukinuo oslobađajuću presudu Županijskog suda u Zadru iz 1997. godine, a potom, 2007. godine, i osuđujuću presudu Županijskog suda u Zadru kojom je prvooptuženi Jurjević osuđen na kaznu zatvora u trajanju od četiri, a drugooptuženi Tošić u trajanju od petnaest godina.

Optuženike se tereti da su projektilima iz vatrenoga oružja lišili života Milu Brkića – Kuzmana, civilnu osobu hrvatske nacionalnosti, koji nije pružao nikakav otpor, na način da je drugooptuženi Tošić iz pištolja ispalio više metaka, a kada je ranjeni oštećenik pao na zemlju, prvooptuženi Jurjević da je iz svoje poluautomatske puške ispalio još tri projektila u Milu Brkića, od čega je ovaj umro.

Prvooptuženi Jurjević brani se sa slobode (u pritvoru se nalazio od 26. svibnja do 01. prosinca 1997.), a drugooptuženom Tošiću sudí se u odsutnosti.

3. U postupku koji se na Županijskom sudu u Bjelovaru vodi protiv **optuženih Ivana Husnjaka i Gorana Sokola (palež sela Pušina i Slatinskog Drenovca)**, posljednje ročište glavne rasprave održano je 18. svibnja 2010. godine.

U ovome postupku optuženike se tereti da u veljači 1992., kao časnici HV-a, zapovjednik odnosno zamjenik zapovjednika jedne postrojbe HV-a, tijekom akcije čišćenja terena u selima Pušine i Slatinski Drenovac, iako su znali da se događaju protupravne radnje, kojima je nekoliko pripadnika optuženicima podređenih postrojbi palilo napuštene kuće stanovnika srpske nacionalnosti, nisu poduzeli ništa da se protupravna postupanja suzbiju i kazne te na taj način pristali da se nastavi sa takvim radnjama i na posljedice takvih radnji (u selu Pušine uništeno je 17 kuća, pucanjem iz vatrenog oružja oštećen je toranj pravoslavne crkve, u Slatinskom Drenovcu zapaljeno je 19 kuća, kao i lovački dom između Pušina i Slatinskog Drenovca).

Okrivljenici se brane sa slobode.

4. U postupku koji se na Županijskom sudu u Zagrebu vodi protiv **okr. Željka Gojaka (zločin u karlovačkom naselju Sajevec)**, u kojemu je glavna rasprava započela 17. prosinca 2010., posljednje ročište glavne rasprave održano je 20. siječnja 2011. godine.

Opt. Gojaka se tereti da je 05. listopada 1991. u karlovačkom naselju Sajevec, kao djelatnik PU karlovačke, zajedno s više nepoznatih pripadnika Zbora narodne garde u kući obitelji Roknić lišio života Marka Roknića, Dragicu Ninković i maloljetnu Danijelu Roknić i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva

Optuženik se nalazi u pritvoru od 22. listopada 2010. godine.

b) Praćene sjednice na Vrhovnom sudu RH

Tijekom izvještajnog razdoblja (ožujka i travnja 2011.) na Vrhovnom sudu RH u predmetima ratnih zločina održana je sjednica vijeća VSRH samo u predmetu **opt. Dušana Zinajića (zločin u Borovom Naselju)**. Sjednica vijeća održana je 24. ožujka 2011. godine. Odluka nam još nije poznata.

Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Vukovaru okrivljenik je 12. lipnja 2009. proglašen krivim te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 4 godine. Proglašen je krivim da je 20. studenoga 1991., u Vukovaru, nakon okupacije Borovog Naselja, kao pripadnik paravojskih postrojbi, prišao s leđa civilu Tomislavu Kovačiću, koji se nalazio u grupi muškaraca koji su, prema naredbi, ležali na tlu, i iz puške ispalio hitac u smjeru njegove glave, ali ga je u tom trenutku nepoznati vojnik tzv. JNA povukao za ruku, pa je zrno Tomislava Kovačića okrnulo po tjemenu glave, poslije čega ga je oblila krv, a nakon čega je Tomislavu Kovačiću nepoznata osoba pružila liječničku pomoć, pa da je time za vrijeme okupacije nečovječno postupao prema civilnom stanovništvu i počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

Okrivljenik se nalazi na slobodi. Tijekom prvostupanjskog postupka također se branio sa slobode.

Novopodignute optužnice:

1. Prema priopćenju Županijskog državnog odvjetništva u Splitu od 4. ožujka 2011., navedeno je državno odvjetništvo pred Županijskim sudom u Splitu podiglo optužnicu protiv hrvatskih državljana **T. P., D. B., Ž. M. i M. P.**, bivših pripadnika hrvatskih postrojbi, zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. Stavljaju ih se na teret zlostavljanje ratnih zarobljenika **u šibenskom zatvoru "Kuline"**. U optužnici je predloženo produljenje pritvora protiv okrivljenika.
2. Prema priopćenju Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 12. travnja 2011. godine, navedeno je državno odvjetništvo nakon provedene istrage pred Županijskim sudom u Osijeku podiglo optužnicu protiv dvojice državljana Republike Srbije **A.V.**, nekadašnjeg načelnika Uprave bezbednosti Saveznog sekretarijata za narodnu obranu, i **M.Ž.**, potpukovnika JNA i pripadnika bezbednosti, zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. Tereti ih se za **zločine počinjene u logorima Begejci, Stajićevo, Sremska Mitrovica, Niš i Stara Gradiška**. Obojica okrivljenika nalaze se na području Republike Srbije i nisu dostupni državnim tijelima Republike Hrvatske.